

**Teksten nedenfor er hentet fra St.prp.nr. 75 (2003-2004).
Supplering av Verneplan for vassdrag.**

Tilråding fra Olje- og energidepartementet av 11. juni 2004, godkjent i statsråd samme dag.

025/1 Litleåna (V.nr. 025.AZ)

Fylke:	Vest-Agder
Kommune:	Kvinesdal, Hægebostad
Nedbørfelt:	230,5 km ²
Urørt natur:	30 %
SP-kategori/gruppe:	II/12, I
Nasjonale laksevassdrag:	-

Litleåna har utløp i Kvina ved Liknes, i bunnen av Fedafjorden. Vassdraget som har en avlang form i nord-sørgående retning, er generelt rikt på små og mellomstore vann. Høyeste punkt ligger i nordøst, rett sør for Knaben. Vassdraget karakteriseres som et typisk sørlandsvassdrag. Landskapet gir særpreg og stor variasjon ved at det strekker seg fra hei til fjord. Heiområdene i nord har innslag av mange vann og myrer. Denne delen av vassdraget har preg av urørthet og opplevelsesmulighetene er store. Elva veksler mellom rolige løp og stryk, med konsentrerte fossefall enkelte steder. Deler av feltet har stort biologisk mangfold knyttet til meanderløp, flomløp og kroksjøer. Myrflater langs disse oversvømmes ved høy vannføring. Vegetasjon og flora er svært variert, ikke minst fordi vassdraget strekker seg nesten ut til kysten. Både typiske og sjeldne fuglearter finnes. Litleåna har zoogeografisk interesse ved at arter med østlig og vestlig utbredelse møtes. Flere våtmarksområder har regional betydning. Vassdraget har svært store kulturminneinteresser. Disse er nært knyttet til vassdraget, og elver og vann er viktige elementer i et særpreget kulturlandskap.

Nordlige del av feltet er ikke påvirket av tekniske inngrep. To myrområder lenger sør i feltet, øst for Galdalsvatn, er fredet som naturreservater. Vassdraget er svært godt egnet til tradisjonelle friluftaktiviteter. Denne aktiviteten har økt de ti siste årene. Øvre del av feltet inngår i "sentralsonen" i verneområdet Setesdal Vesthei og har nasjonal verdi. Landbruket er en viktig næring med store jord- og skogbruksarealer.

Styringsgruppens vurdering: Litleåna er ikke berørt av kraftutbygging, i motsetning til hovedvassdraget Kvina som er svært mye berørt. Spesielt nordlige del av feltet har preg av urørthet. Det er store landskapsverdier og biologiske verdier knyttet til vassdraget og på dette grunnlag foreslår styringsgruppen at vassdraget tas inn i verneplanen.

Høringsuttalelsene og NVEs vurdering og anbefaling.

Kvinesdal kommune og Hægebostad kommune går imot vern av vassdraget, og Kvinesdal understreker at lokal forvaltning etter gjeldende lovverk er tilstrekkelig for å ivareta verdiene i vassdraget. Fylkesmannen i Vest-Agder går inn for vern. Agder Energi Produksjon ønsker ikke vern av vassdraget. Norges Bondelag Agderkontoret går imot vern, mens Samarbeidsrådet for Naturvernsaker går inn for vern.

Litleåna var også vurdert i Verneplan IV, men ble ikke vernet med henvisning til at konsesjonsbehandling ville kunne ivareta verneverdiene.

NVE er av den oppfatning av at en god kommunal forvaltning av vassdraget generelt er viktig for å ivareta de verdier og hensyn som er knyttet til vassdrag og anser Kvinesdals vassdragplan som et godt grunnlag for forvaltningen av vassdraget. Vassdragsvernet strekker seg imidlertid videre ved at det legger rammebetingelser for kraftutbygging i vassdraget. Av hensyn til vassdragets verneverdier, anbefaler NVE vern av vassdraget.

Departementshøringen og departementets tilråding.

Hægebostad og Kvinesdal kommuner går imot vern. I den grad vern vedtas, ønskes et begrenset vern nord i vassdraget da det er der verneverdiene ligger. Kvinesdal kommune påpeker at kommunen ikke ønsker stor kraftutbygging, men prioriterer miljø- og lokalt initiativ. Vest-Agder fylkeskommune og Landssammenslutninga av vasskraftkommuner går også mot vern av Litleåna.

Fylkesmannen i Vest-Agder går inn for vern.

Departementet tilrår at Litleåna tas inn i verneplanen.